

NOTA INFORMATIVĂ
la Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2012
referitor la realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 privind implementarea
Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020

În noiembrie 2012 Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea Guvernului nr. 880 din 22.11.2012 a adoptat Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 și Planul de acțiuni pentru anii 2012-2014 (în continuare Plan de acțiuni) privind implementarea prevederilor Strategiei nominalizate.

Strategia a fost elaborată sub egida Comisiei Naționale pentru Proprietatea Intelectuală și cu suportul experților din cadrul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, cu participarea organelor implicate în elaborarea, protecția și valorificarea obiectelor de proprietate intelectuală, organelor administrației publice centrale, a mediului academic, a organizațiilor nonguvernamentale și a societății civile, definind perspectivele Sistemului național de proprietate intelectuală, obiectivele generale și specifice, măsurile și acțiunile pentru realizarea acestora, reflectate în Planul de acțiuni.

Ținând cont de faptul că proprietatea intelectuală a devenit în ultimele decenii un domeniu profund integrat în toate sferile activității umane, SNPI și Planul de acțiuni includ numeroase activități ce depășesc domeniul protecției proprietății intelectuale. Acestea s-au axat, de asemenea, pe încurajarea elaborării și implementării rezultatelor activității intelectuale, în primul rând a celor ce țin de procesul inovațional, respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, combaterea contrafacerii și pirateriei, promovarea unei culturi inovaționale avansate prin aprofundarea conștientizării rolului în permanentă creștere al proprietății intelectuale în dezvoltarea economico-socială.

Planul de acțiuni include 137 activități, dispersate pe 6 obiective generale și 14 strategice. Dintre acestea 11 dețin caracter permanent (8%), 16 sunt cu termenul de realizare în 2012 (12,8%), 33 cu termen de realizare în 2013 (24,1%), 77 - în 2014 (56,2%). Multe din acțiunile cu termenul de realizare în anii 2013 și 2014 au demarat prin unele măsuri de implementare în anul 2012.

Pentru realizarea prevederilor Planului de acțiuni au fost nominalizate în calitate de responsabili 25 de ministere și instituții, inclusiv AGEPI. Acestea, conform actelor normative în vigoare le revin anumite funcții și responsabilități în domeniul funcționării proprietății intelectuale în Republica Moldova și respectiv, promovării unor activități din planul de acțiuni.

AGEPI a fost implicată în 105 din 137 acțiuni ca instituție responsabilă, fapt ce confirmă deținerea unei ponderi exclusive (78%) în executarea acțiunilor stipulate în Planul de acțiuni.

În ianuarie-februarie 2013 specialiștii ministerelor și instituțiilor vizate, inclusiv AGEPI, conform prevederilor pct. 2 al Hotărârii Guvernului nr. 880 din 22.11.2012, au elaborat rapoarte de progres pentru anul 2012 privind rezultatele îndeplinirii Planului de acțiuni, în baza cărora a fost întocmit prezentul Raport de monitorizare consolidat pentru anul 2012.

Ținem să specificăm că autoritățile responsabile au fost notificate preventiv (cu o luna înainte) în vederea prezentării informației care urma să reflecte acțiunile întreprinse în procesul implementării Strategiei și rezultatele obținute pe parcursul anului 2012 în realizarea prevederilor stipulate în Planul de acțiuni. La prezentarea rapoartelor de progres majoritatea instituțiilor s-au încadrat în termenii stipulați, însă în majoritatea

cazurilor nu au considerat necesar să raporteze pe marginea acțiunilor cu termenii de realizare 2013 și 2014, a căror implementare a demarat în anul 2012, fapt ce a creat dificultăți în monitorizarea executării acestora.

Cea mai mare parte a informațiilor prezentate poartă caracter informativ, deseori formal. Se atestă discrepanțe între informațiile prezentate și conținutul complex a multor acțiuni, unele din ele fiind concretizate pe parcursul elaborării raportului și eliminate ulterior.

Posibil, o asemenea atitudine datorează faptului că Strategia a fost adoptată în penultima lună a anului, termenul restant până la sfârșitul anului fiind insuficient pentru realizarea unor activități de amploare.

Totodată, vom menționa că nu a fost suficient timp nici pentru organizarea unor grupuri comune interdepartamentale de lucru pentru realizarea acțiunilor în care sunt implicate mai multe ministere și instituții.

Menționăm, că Ministerul Finanțelor și Serviciul Vamal, de asemenea, AȘM și AITT au prezentat rapoarte identice, urmare a faptului că instituțiile menționate sunt subordonate Ministerului Finanțelor și AȘM.

Generalizarea rapoartelor de progres ale ministerelor și instituțiilor implicate în activitățile de realizare a prevederilor planului de acțiuni s-a efectuat în conformitate cu următoarele principii:

- elaborarea Raportului de monitorizare consolidat pentru anul 2012 s-a efectuat în formă de tabel în baza formatului Planului de acțiuni, fiind axate obiectivele generale și specifice în număr de 6 și respectiv 14, stipulate în Plan, completându-se cu rubrică „Rezultatul îndeplinirii acțiunii pentru anul 2012”, unde au fost plasate toate activitățile executate pe marginea acțiunilor.

- Raportul a fost elaborat în baza informațiilor prezentate de către AGEPI, ministerele și instituțiile vizate prin sistematizarea, verificarea și generalizarea acestora, excluderea dublărilor și informațiilor nerelevante.

- Raportul a inclus informații ce se referă la realizarea a 113 acțiuni din 137. Fiecare acțiune este abordată separat. La 24 de acțiuni nu au fost întreprinse măsuri pentru executare din motivul că termenul de realizare a acestora revine anilor 2013-2014. În 32 de acțiuni (28%) AGEPI figurează ca unica instituție responsabilă de îndeplinirea acțiunilor. Executarea prevederilor Planului de acțiuni în mod schematic este reflectată în tabelă.

Tabela

Executarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020.

	Termen de realizare				total
	permanent	2012	2013	2014	
Realizate integral		15			15
Realizate parțial	11	1	26	60	98
Total	11	16	26	60	113
Pondere, %	9,73	14,16	23,01	53,10	100

Informațiile reflectate în tabelă denotă că din cele 16 acțiuni cu termenul de realizare în a. 2012, ce constituie 14,16% din acțiunile incluse în raport, 15 sunt executate integral, și 1 parțial (acțiunea nr. 4.3.3).

Referitor la acțiunea 4.3.3 „Crearea bazei de date automatizate care cuprinde informații referitoare la produsele-cheie, titularii de drepturi, persoanele interesate și datele de contact ale acestora” vom menționa următoarele:

Acțiunea este în proces de executare, cu suportul și implicarea directă a Observatorului de PI cu participarea altor instituții responsabile, precum Ministerul Finanțelor și Serviciul Vamal.

Pe parcursul anilor 2011-2012 în cadrul seminarelor și meselor rotunde sub egida proiectului TWINNING, specialiștii AGEPI, de comun acord cu instituțiile implicate în asigurarea drepturilor pe teritoriul Republicii Moldova, au ajuns la concluzia că pentru eficientizarea procedurilor legate de asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală urmează a fi elaborat un sistem informațional unic. În 2012 în afara proiectului au continuat lucrările asupra conceptului sistemului informațional, ținând cont de faptul că:

- fiecare dintre parteneri are deja unele sisteme locale create; iar dosarele PI rareori se referă doar la încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, respectiv fiind însoțite de alte încălcări;

- luând în considerație posibilitățile oferite de tehnologiile informaționale, grupurile de lucru au ajuns la concluzia că varianta optimă de creare a sistemului de schimb de date este elaborarea lui pe bază de Webservicii, fiecare partener urmând să dezvolte sistemele proprii de gestionare a datelor referitoare la PI care se vor interconecta prin Webservicii cu sistemele partenerilor.

Dat fiind faptul, că s-a schimbat conceptul, dar și ținând cont de complexitatea sistemului, acesta urmează să fie realizat ulterior cu suportul UE.

Celelalte 97 de acțiuni sunt în proces de realizare: 11 din ele poartă un caracter permanent (9 %); 26 sunt cu termenul de realizare în 2013(23 %); 60 - în 2014 (53 %).

Implementarea tuturor acestor acțiuni a demarat în anul 2012, urmând a fi executate integral în anii 2013 și 2014.

Putem remarca faptul că din 113 acțiuni incluse în raportul de monitorizare AGEPI figurează printre instituțiile responsabile în 95 de cazuri (84%), iar în 67 de acțiuni (59%) AGEPI este unica instituție care a raportat executarea.

În cadrul realizării Planului de acțiuni Ministerului Finanțelor și Serviciului Vamal le revine implementarea unui obiectiv specific „4.3. Consolidarea capacităților instituționale ale organelor abilitate cu funcții și responsabilități privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală”. Acestea au raportat cu succes la 9 din 20 de acțiuni, majoritatea fiind cu termenul de realizare 2014, fapt ce demonstrează ca aceste instituții au început a lucra intensiv asupra implementării SNPI.

În același context, specificăm că Ministerul Afacerilor Interne a raportat îndeplinirea a 7 activități din 13, termenul de realizare a cărora este, de asemenea, 2013 și 2014.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 880 din 22.11.2012 raportul de monitorizare consolidat urmează a fi prezentat spre aprobare Comisiei Naționale pentru Proprietatea Intelectuală, după care AGEPI în termen de 30 zile îl va prezenta Guvernului și îl va publica pe pagina web AGEPI.

Lilia Bolocan,
Director General AGEPI